

EL LLENGUATGE

**Més a poc
a poc**

La vitalitat de les converses originades per la popularització i la dèria de l'automobilisme deu haver contribuït, sens dubte, a la introducció en el nostre llenguatge del verb «ralentir», que és un gal·licisme inacceptable. De fet, l'únic dels nostres vocabularis de barbarismes que el recull és el d'Aureli Cortiella, el qual proposa el verb *alentir* com a forma substitutiva. (El de S. Pey i Estrany, en canvi, recull la forma substantiva «alentí», que proposa d'evitar amb les formes *mínimi alentiment*.)

El verb *alentir*, efectivament, és el verb català que tradueix amb més exactitud el francès «ralentir»: és fàcil de veure que tots dos s'han format sobre el mateix adjectiu, *lent*, comú a totes dues llengües, però, és clar, amb prefixos diferents. El Diccionari Fabra defineix *alentir* dient «fer més lent», i il·lustra el seu ús amb els exemples *alentir un moviment* i *alentir el pas*. No sembla, però, que aquest verb sigui gaire usual i creiem que es pot afirmar que són molt nombrosos els parlants que sense incórrer en l'ús del gal·licisme «ralentir» ignoren el de *alentir*. Pot importar, doncs, de veure quines són les formes usades habitualment per aquests parlants.

Cal tenir en compte, en primer lloc, el verb *aflluïxar*, proposat pel Diccionari bilingüe de C. i R. Castellanos com a traducció de «ralentir» usat en sentit figurat i com a verb intransitiu. Un dels significats que el Diccionari Fabra reconeix a *aflluïxar* és «perdre força», i és fàcil d'adonar-se que en alguns casos, com en el primer exemple que il·lustra aquesta definició, *El vent aflluïxa*, la força equival a la velocitat.

I hi hauríem d'afegir d'altres verbs com *disminuir* o *reduir*, usats amb un nom com *velocitat* com a complement directe; amb què es formen unes frases verbals que es pot dir que equivalen a *alentir*. Creiem, però, que és per mitjà de la modificació adverbial d'alguns dels verbs de moviment més usuals que el llenguatge popular expressa habitualment la idea de «alentir», especialment en frases imperatives i exclamatives, tant acostades les unes de les altres. Així, *anar més a poc a poc* equival a *alentir el pas* o *alentir la marxa*, talment com la frase exclamativa *Més a poc a poc!* equival a l'imperatiu *Alenteix!* i no creiem pas cloure l'inventari si indiquem les frases negatives *no córrer tant* i *no anar tan de pressa*.

Albert Jané